

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 293/08-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti Z. K., Č., zastúpenej advokátom JUDr. R. C., T., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 93/2008 (pôvodne vedenej Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 7 C 142/2000), za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Z. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 93/2008 (pôvodne vedenej Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 7 C 142/2000) p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Piešťany prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 93/2008 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Z. K. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk [slovom päťdesiat tisíc slovenských korún (1 659,70 EUR)], ktoré jej je Okresný súd Piešťany p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany je p o v i n n ý nahradiť Z. K. trovy právneho zastúpenia v sume 12 016,50 Sk [slovom dvanásťtisícšesťdesiat slovenských korún a päťdesiat halierov (398,87 EUR)] na účet jej právneho zástupcu JUDr. R. C., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2008 doručená s'ťažnosť Z. K., Č. (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. C., T., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 142/2000 a postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 93/2008.

Z obsahu s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka podala 4. augusta 2000 Okresnému súdu Trnava návrh na zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Predmetná vec bola prejednávaná Okresným súdom Trnava do 31. decembra 2007 pod sp. zn. 7 C 142/2000, pričom od 1. januára 2008 bola vec v dôsledku reorganizácie súdnictva pridelená Okresnému súdu Piešťany a ďalej je vedená pod sp. zn. 4 C 93/2008.

Sťažovateľka opisuje ďalší priebeh konania takto:

- „- *prvé pojednávanie sa vo veci uskutočnilo dňa 13. 3. 2001,*
- *d ďalšie dve pojednávania v dňoch 18. 9. 2001 a 31. 1. 2003,*
- *vypracovanie uznesenia OS zo dňa 13. 2. 2003 o mojej povinnosti zložiť preddavok na trovy,*
- *vypracovanie uznesenia OS zo dňa 14. 7. 2003, ktorým súd zamietol moju žiadosť o oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok,*
- *vypracovanie uznesenia Krajského súdu zo dňa 1. 2. 2005, ktorým súd potvrdil uznesenie zo dňa 14. 7. 2003,*
- *vypracovanie uznesenia zo dňa 8. 8. 2005, ktorý mi bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov,*
- *vypracovanie uznesenia zo dňa 28. 10. 2005 o ustanovení znalca z odboru geodézie,*
- *vypracovanie uznesenia zo dňa 9. 6. 2006 o priznaní znalečného,*
- *pojednávanie dňa 10. 10. 2006,*
- *vypracovanie uznesenia zo dňa 6. 11. 2006 o ustanovení znalca z odboru oceňovania nehnuteľností,*
- *vypracovanie uznesenia zo dňa 6. 11. 2006 o priznaní odmeny znalcovi.“*

V priebehu konania sťažovateľka viackrát požiadala Okresný súd Trnava o stanovenie termínu pojednávania (urgencie z 28. apríla 2006, 11. augusta 2006 a 26. marca 2008), následne podala 6. mája 2008 prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť na prietahy v konaní, pričom „... *na predmetnú sťažnosť mi predsedkyňa OS Piešťany do dnešného dňa, teda ani dva mesiace po uplynutí zákonnej lehoty, neodpovedala*“.

Vzhľadom na skutočnosť, že v danej veci boli dosiaľ nariadené len štyri pojednávania a súdy ani po ôsmich rokoch od podania návrhu nerozhodli, sťažovateľka zastáva názor, že postupom Okresného súdu Trnava a okresného súdu v označenom konaní došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhuje, aby vo veci jej sťažnosti ústavný súd vydal nasledovný

nález:

„1. Základné právo Z. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 142/2000 a postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 93/08 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 93/08 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Z. K. priznáva finančné zadostučinenie v sume 200 000,- Sk (slovom dvestotisíc slovenských korún), časť ktorého v sume 180 000,- Sk je povinný vyplatiť jej Okresný súd Trnava a časť v sume 20 000,- Sk je povinný vyplatiť jej Okresný súd Piešťany, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava a Okresný súd Piešťany sú povinní uhradiť Z. K. trovy právneho zastúpenia vo výške, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení tohto nálezu, pričom časť tejto náhrady, a to vo výške 90 % je povinný vyplatiť Okresný súd Trnava a časť náhrady vo výške 10 % je povinný vyplatiť Okresný súd Piešťany, a to na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. R. C., č. ú... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 293/08-8 z 18. septembra 2008 ju prijal na ďalšie konanie v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu s tým, že okresný súd v súlade s ustanoveniami zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov ponese prípadnú zodpovednosť za porušenie označených práv sťažovateľky aj za obdobie, v ktorom vo veci konal Okresný súd Trnava. Vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľky ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo

veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľky a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrujú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčky okresného súdu, že netrujú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení č. Spr. 605/2008 zo 6. októbra 2008, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 13. októbra 2008, uviedla prehľad úkonov vykonaných v danej veci od podania návrhu na začatie konania 4. augusta 2000 Okresnému súdu Trnava, pričom ďalej sa vyjadrila:

„S účinnosťou od 01. 01. 2008 došlo k prechodu výkonu súdnictva z Okresného súdu Trnava na Okresný súd Piešťany, predmetnej veci bola pridelená spisová značka 4C/93/2008 a vec bola pridelená na vybavenie Mgr. V. Z., ktorý vzhľadom na neúmerne vysoký počet vecí v senáte doposiaľ nekonal, nakoľko vo svojom oddelení má 750 nevybavených vecí.“

Právny zástupca sťažovateľky v stanovisku zo 17. októbra 2008, ktorým reagoval na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu zo 6. októbra 2008, uviedol:

„Z celého obsahu tohto vyjadrenia je zrejmé, že predsedníčka okresného súdu nemôže spochybniť existenciu zbytočných prietahov v súdnom konaní, ani to, že súd nebol a nie je schopný rozhodnúť o mojom návrhu po dobu viac ako osem rokov. Z uvedeného vyjadrenia dokonca vyplýva i fakt, že vo veci tak skoro ani rozhodnuté nebude (nakoľko vraj sudca, ktorému bola vec pridelená, má veľa nevybavených vecí).

Pokiaľ sa ďalej v spomínanom vyjadrení tvrdí, že na pojednávanie konané vraj dňa 8. 6. 2001 sme sa s mojim právnym zástupcom nedostavili (viď str. 2, druhý odstavec vyjadrenia) uvádza, že o tejto skutočnosti vedomosť nemám a nemá o nej vedomosť ani môj

právny zástupca, ktorý ma v predmetnej veci zastupuje. Prosím preto, aby ústavný súd preveril, či z obsahu súdneho spisu nesporne vyplýva skutočnosť, že bol mne a môjmu právnenému zástupcovi uvedený termín pojednávania riadne oznámený. Ja som totiž mala a stále mám eminentný záujem na tom, aby sa vo veci urýchlene konalo a rozhodlo a z uvedeného dôvodu by som sa na pojednávanie, ak by som o ňom vedela, určite dostavila, alebo by som sa z neúčasti na ňom riadne ospravedlnila.

Tvrdím ďalej, že z obsahu spomínaného vyjadrenia je možné zistiť, že pokiaľ súdy v predmetnej veci i občas konali, nekonali vo veci efektívne a preto je stav konania taký, aký je. Ja, ani môj právny zástupca, sme pritom ničím nezapríčinili vznik uvedených prietáhov.

V písomnom vyjadrení postrádam zdôvodnenie toho, prečo predsedkyňa okresného súdu nereagovala na moje písomné urgencie a ani na moju sťažnosť zo dňa 6. 5. 2008. Navyiac ma veľmi znepokojuje už spomínaný fakt, že sudca, ktorý má vec pridelenú, má vraj veľký počet nevybavených vecí, z čoho plynie logický záver, že v mojej veci sa tak skoro konať nebude a na konečné rozhodnutie budem musieť zrejme čakať ďalšie roky.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru

Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 41/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitnosť veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu

sťažovateľky na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Predmetnú vec po právnej stránke nemožno označiť za zložitú. V zmysle svojej ustálenej judikatúry (napr. IV. ÚS 244/04, IV. ÚS 41/07, IV. ÚS 32/08) ústavný súd obvykle považuje konania, v ktorých treba nariadiť znalecké dokazovanie, za pomerne zložité, v danom prípade však napriek znaleckému dokazovaniu ústavný súd z predloženého spisu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by poukazovali na skutkovú náročnosť tejto veci.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľky v predmetnom konaní pred okresným súdom neovplyvnilo jeho dĺžku tak, aby jej bolo možné pričítať podiel na stave, v akom sa vec v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala.

Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd zároveň pri posudzovaní veci prihliadal aj na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 4 C 93/2008 ústavný súd zistil, že Okresnému súdu Trnava bol 4. augusta 2000 doručený návrh sťažovateľky na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam so súčasťou žiadosťou o jej oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov, ktorý bol na tomto súde vedený pod sp. zn. 7 C 142/2000. Okresný súd Trnava po vydaní pokynu z 15. augusta 2000 na vypravenie výzvy odporcovi, aby sa vyjadril k návrhu sťažovateľky, nariadil termíny pojednávania na 13. marec 2001 a 8. jún 2001.

Zo zápisnice z pojednávania Okresného súdu Trnava z 13. marca 2001 vyplýva, že sťažovateľka a jej právny zástupca vzali na vedomie termín ďalšieho pojednávania nariadený na 8. jún 2001 (pričom uvedené pojednávanie bolo z dôvodu ich neúčasti odročené na neurčito). Právny zástupca vo vyjadrení z 11. júna 2001 doručenom Okresnému súdu Trnava 12. júna 2001 uviedol:

„... prosím, aby ste dodatočne ospravedlnili neúčasť moju a mojej klientky na pojednávaní konanom v predmetnej veci dňa 8. 6. 2001. Stalo sa tak zrejme v dôsledku skutočnosti, že som si nesprávne poznačil termín pojednávania do kalendára, v ktorom som mal pojednávanie vyznačené na deň 13. 6. 2001.“

Pojednávanie nariadené na 18. september 2001 bolo po vykonanom dokazovaní uznesením odročené na neurčito s tým, že účastníci konania predložia Okresnému súdu Trnava v lehote jedného mesiaca písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Vyjadrenie sťažovateľky a požadované písomnosti boli Okresnému súdu Trnava doručené 24. októbra 2001. Okresný súd Trnava vydal 10. decembra 2001 pokyn na vypravenie výzvy odporcovi (uvedený pokyn bol kanceláriou vypravený 23. februára 2002).

Okresný súd Trnava nariadil 16. mája 2002 termín pojednávania na 16. júl 2002. Uvedený termín bol na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľky Okresným súdom Trnava zrušený 18. júna 2002. Následne bol Okresný súd Trnava nečinný do 11. decembra 2002, kedy nariadil termín pojednávania na 31. január 2003, ktoré však bolo uznesením odročené z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania.

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 7 C 142/00 z 13. februára 2003 bolo sťažovateľke uložené uhradiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Sťažovateľka podala proti predmetnému uzneseniu odvolanie a 23. mája 2003 doručila Okresnému súdu Trnava vyplnené tlačivo na oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd Trnava vydal 18. júna 2003 pokyn na vypracovanie predkladacej správy a spis bol 9. júla 2003 doručený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), ktorý prípisom z 30. septembra 2003 vrátil predmetný spis prvostupňovému súdu ako predčasne predložený [z dôvodu nerozhodnutia o (ne)oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov].

Okresný súd Trnava uznesením č. k. 7 C 142/00-41 z 15. januára 2004 žiadosť sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol. Následne po pridelení spisu novej zákonnej sudkyňi 11. júna 2004 vydal Okresný súd Trnava 2. augusta 2004 pokyn na vypracovanie predkladacej správy a spis bol 11. augusta 2004 predložený krajskému súdu. Krajský súd prípisom z 30. septembra 2004 vrátil opätovne spis ako predčasne predložený prvostupňovému súdu, pretože uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 7 C 142/00-41 z 15. januára 2004 nebolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky. Následne podala sťažovateľka proti predmetnému uzneseniu odvolanie a spis bol 26. novembra 2004 predložený krajskému súdu.

Krajský súd uznesením č. k. 9 CoP 7/05-55, 9 Co 257/04 z 1. februára 2005 potvrdil napadnuté uznesenia Okresného súdu Trnava a spis mu bol vrátený 8. februára 2005. Okresný súd Trnava následne uznesením č. k. 7 C 142/00-58 zo 7. júna 2005 dovyrubil sťažovateľke súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania, pričom po odvolaní sťažovateľky z 13. júna 2005 predmetný súd uznesením č. k. 7 C 142/00-64 z 8. augusta 2005 napadnuté uznesenie zrušil a priznal sťažovateľke úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 7 C 142/2000-69 z 28. októbra 2005 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie. Znalecký posudok č. 1/2006 bol 14. februára 2006 doručený Okresnému súdu Trnava, ktorý následne vydal pokyn na zaslanie znaleckého posudku účastníkom konania (3. mája 2006), uznesením č. k. 7 C 142/2000-106 z 9. júna 2006 priznal odmenu za vypracovanie znaleckého posudku a 27. júla 2006 nariadil termín pojednávania na 10. október 2006.

Na pojednávaní 10. októbra 2006 bolo vykonané ďalšie dokazovanie a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom nariadenia ďalšieho znaleckého dokazovania. Uznesením č. k. 7 C 142/00-133 zo 6. novembra 2006 Okresný súd Trnava nariadil znalecké dokazovanie a vypracovanie znaleckého posudku z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a oceňovanie nehnuteľností. Po viacnásobných neúspešných

pokusoch o doručenie predmetného uznesenia odporcovi (prípisy tohto okresného súdu z 3. januára 2007 a 7. februára 2007) bol 30. marca 2007 vydaný pokyn na doručenie spisu znalcovi. Znalecký posudok č. 135/2007 bol po urgenciách Okresného súdu Trnava z 27. júna 2007 a 25. septembra 2007 tomuto súdu doručený 2. novembra 2007. Okresný súd Trnava vydal 6. novembra 2007 pokyn na doručenie znaleckého posudku účastníkom konania. Spis bol následne pridelený novému zákonnému sudcovi v dôsledku prechodu veci na okresný súd, ktorý v danej veci nevykonal žiadny úkon až do predloženia spisu ústavnému súdu (14. októbra 2008).

V súlade so zákonom č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, sa podľa § 2 ods. 6 citovaného zákona stal okresný súd od 1. januára 2008 vecne a miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci sťažovateľky, čím na neho prešla aj zodpovednosť za prípadné porušovanie označených práv sťažovateľky aj za obdobie, v ktorom bol vo veci príslušný konať Okresný súd Trnava (m. m. IV. ÚS 164/08, IV. ÚS 217/08).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd z hľadiska posudzovania porušenia označených základných práv sťažovateľky považoval konanie pôvodne vedené Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 7 C 142/2000 a v súčasnosti vedené okresným súdom pod sp. zn. 4 C 93/2008 za jeden celok.

Na základe svojich zistení ústavný súd konštatoval, že činnosť okresného súdu v napadnutom konaní bola neefektívna a nesústredená, a to najmä v období od 9. júla 2003 do 9. novembra 2004, keď mu bol predmetný súdny spis krajským súdom dvakrát vrátený ako predčasne predložený z dôvodu procesných pochybení, pričom v ňom došlo k viacerým (aj keď krátkodobým) obdobiam neodôvodnenej nečinnosti, a preto rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže označené konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 93/2008 v ďalšom období postupoval bez zbytočných prieťahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadostučinenie v sume 200 000 Sk, poukazujúc najmä na *„dlhotrvajúce porušovanie mojich základných práv, a to ako z hľadiska trvania samotného poruchového stavu, ako i z hľadiska rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR pri rozhodovaní o odškodnení za prieťahy“*.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým charakter neefektívnej činnosti a období nečinnosti okresného súdu, ktorá viedla k zbytočným priet'ahom v konaní, správanie s'ťažovateľky ako účastníka konania a povahu prejednávanej veci, ktorá je predmetom posudzovaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia pre s'ťažovateľku v sume 50 000 Sk primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. R. C. Ústavný súd pri priznaní úhrady trov konania s'ťažovateľky vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 056 Sk, a to vzhľadom na skutočnosť, že relevantné úkony právnej služby boli uvedeným právnym zástupcom s'ťažovateľky vykonané v roku 2008. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie s'ťažnosti a vyjadrenie doručené ústavnému súdu 21. októbra 2008) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to jeden úkon po 3 176 Sk, čo spolu s režijným paušálom trikrát 190 Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH - 19 % (osvedčenie z 21. decembra 2007) predstavuje sumu vyčíslenú advokátom na 12 016,50 Sk. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia, ktorá neprekračuje sumu vyčíslenú podľa vyhlášky, je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2008